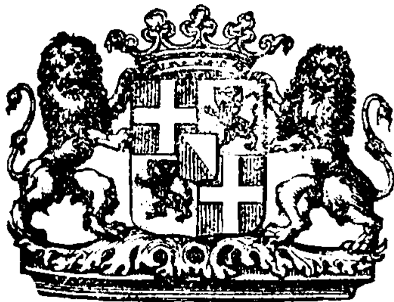
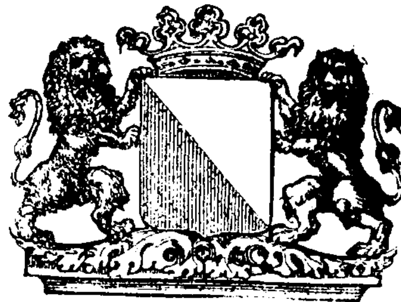
A°. 1860. N°. 24.

ZATURDAG 28 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal gehouden worden Donderdag 2 Februarij 1860, des namiddags ten 1 ure.

De Burgemeester voornoemd
N. P. J. KIEN.

Utrecht 27 Jan. 1860.

UTRECHT, Zaturdag 28 Januarij.

MARINE — DISCIPLINE.

»Aujourdhui on ne peut nier, que la race des »matelots ne se soit améliorée, et c'est en vain »qu'en se rappelant la rudesse encore proverbiale »des marins d'autrefois, on chercherait maintenant »dans nos équipages, même les moins bien com»posés, la trace de cette grossièreté de moeurs et de »langage."

Bovenstaande woorden werden in het jaar 1835 door *Corbière* ter nedergezet. Kunnen wij als bewijs, wat beschaving vermag, vijf en twintig jaren later, hetzelfde van onze oorlogsmatrozen zeggen?

Het handhaven der discipline op 's konings schepen wordt door het toepassen van zachtere middelen van korrektie hoe langer hoe moeijelijker, en alleen hij, die er dagelijks ooggetuige van is, kan het begrijpen, waarom het eene noodzakelijkheid is, dat de allergestrengste straffen vooralsnog bij de Nederlandsche marine worden in stand gehouden.

Wij weten, dat wij veel wagen met onverholen bovenstaande meening te durven verkondigen, eene meening, zoo geheel in strijd met de philantropische denkbeelden van den tijd, waarin wij leven, zoo geheel in strijd met hetgeen wij zelven zoo gaarne zouden zien plaats hebben, ware het niet, dat dit gekocht zoude moeten worden voor een te hoogen prijs: den algeheelen ondergang der discipline.

Als wij eens nagaan waarom de lijfstraffen voor alsnog noodzakelijk zijn, dan vinden wij hiervoor drie oorzaken:

In de eerste plaats de onbeschaafdheid van het meerendeel der matrozen;

ten tweede de weinige geschiktheid der scheepsonderofficieren, waar het aankomt, om orde en discipline te handhaven, en

ten derde de onmogelijkheid, om voldoende straflokalen daar te stellen.

Wanneer het meerendeel onzer oorlogsmatrozen beschaafde menschen waren, dan voorzeker konden door vermaningen, ligte straffen en, als bij uitzondering, door sluiting in de boeijen op water en brood, voldoende indrukken bij hen worden te weeg gebragt, waardoor zij zich zouden wachten, om in herhaling van overtredingen te vervallen. Doch ongevoelig als zij nu zijn, is het eene treurige waarheid, dat *alleen* de vrees voor slagen velen weêrhouden kan, om zich bij herhaling aan verregaande indisciplinaire handelingen schuldig te maken. Wat toch moet men aanvangen met menschen, die bij herhaling, dagen achtereen, zonder verlof afwezig blijven, hunne onder-officieren brutaliseren, de hun gegevene orders weigeren op te volgen, hunne plunjes verkoopen of bij herhaling kleine dieverijen plegen? De vrees voor het *end* alleen houdt hen in toom. Wanneer dát wordt afgeschaft, zal er de schroomelijkste wanorde ontstaan. De waarheid er van is gebleken sedert den tijd, dat de straf van slagen *zoo min mogelijk* wordt toegepast: de krijgsraden vermenigvuldigen zich op eene schrikbarende wijze, en hij die altijd door eene tijdige strenge korrektie te redden geweest ware, wordt nu bij een vonnis uit de dienst van den staat ontslagen, om de bevolking der tuchthuizen te gaan vergrooten.

In de *tweede* plaats noemden wij de ongeschiktheid der onder-officieren; en deze vooral is eene hoofdoorzaak, waarom er strenge straffen noodig zijn, wil men de discipline redden. Wat toch is eene der eerste verpligtingen van een onder-officier? Immers, dat hij zijne ondergeschikten moet weten te leiden, te vormen, en door zijne bekwaamheid en de handhaving van zijn gezag zoodanig op hen weet te werken, dat zij gewillig gehoorzamen, zoowel door de overtuiging, dat zij gehoorzamende een pligt vervullen, als genoopt door een zekeren eerbied voor hem die beveelt. Maar die eerbied kan niet alleen geboren worden door de distinktieve teekenen van den meerdere; hij moet die doen ontstaan door zijne kunde en beschaving; hij moet bovenal achting voor zich zelven hebben. Op eenige weinige gunstige uitzonderingen na, ontbreekt hier veel aan bij de scheeps-onderofficieren. Zoolang dit zóó is, kunnen zij geen moreelen invloed hebben, en zijn zij zelven dikwerf oorzaak van ten hunnen opzigte gepleegde insubordinatie, die toch alweer, om de discipline te redden, zwaar moet worden gestraft.

Als *derde* oorzaak gaven wij op de onmogelijkheid, om voldoende straflokalen daar te stellen.

Zal eene straf van opsluiting effekt hebben, dan moet die eene werkelijke afsluiting zijn van het scheepsleven, en niet iets, dat door sommigen verkozen wordt boven het doen van hun dienstwerk. Hoe toch heeft op de meeste schepen de opsluiting plaats? Op kuilschepen onder het halfdek, op kleinere vaartuigen in het tusschendek geplaatst, zit de arrestant de beweging aan boord gade te slaan, heeft afleiding, is vrij van exerceren, vrij van scheepswerkzaamheden, vrij van de wacht aan dek, welke zijne kameraden, die niet gestraft zijn, in alle weer en wind voor hem mede moeten waarnemen, slaapt meestal des nachts in zijne kooi, enz. Is dat eene straf die indruk maken kan op den gestrafte en zijne kameraden? Velen rekenen er op, nadat zij een dag of wat zonder verlof gepassageerd hebben, om bij hunne terugkomst aan boord op die wijze te kunnen uitslapen! De grootste straf van de opsluiting moet verveling zijn, en die kennen de arrestanten aan boord der oorlogschepen niet, uitgezonderd op de enkele schepen, die eene soort van provoost hebben, waarvoor op kleinere vaartuigen geene plaats te vinden is; ingeval het getal arrestanten aanzienlijk is, kunnen zij dikwijls moeijelijk voor de dienst gemist worden, ontstaat er plaats-gebrek om hen op te sluiten, en moet er, wil men de overtreding niet ongestraft laten, dikwerf tot eene onmiddelijke afdoening worden overgegaan.

Het kaserneren der equipages binnen 's lands en de indeeling in kompagnien komt velen voor een der doelmatigste middelen te zijn, om een geest van orde en ondergeschiktheid bij de oorlogsmatrozen te doen ontstaan, ten einde daarna tot eene algeheele afstraffing der lijfstraffen te kunnen komen. De wachtschepen, waarop aanhoudend verandering in het personeel der officieren plaats heeft, zijn niet zeer geschikt om een militairen geest onder de matrozen te brengen, en zoolang die ontbreekt, zal men de lijfstraffen niet zonder gevaar voor de discipline kunnen ontbeeren. Hoedanig zulk eene kaserneering zoude kunnen plaats hebben, het ligt buiten ons bestek, dit thans aan te toonen; doch aan voorbeelden ontbreekt het niet. Wij weten wel, dat de geest der zee-officieren over het algemeen tegen de kaserneering is, daar dit veel te soldatesque zijn zoude, dat men wijst op den Engelschen matroos, die ook niet gekaserneerd wordt en den naam heeft de beste matroos te zijn; maar vraag eens aan Engelsche hoofd-officieren der marine, hoe of het bij hen gesteld is, nu met zachtere middelen van korrektie de discipline moet gehandhaafd worden? Het antwoord is: »Och! praat er niet van; vroeger waren wij de baas, en nu is het de equipage, die de baas is."

De Minister van Marine heeft in den laatst verloopen tijd veel gedaan, om het lot van den onderofficiers- en matrozen-stand te verbeteren; van die zijde kan men niets meer verlangen, dan maatregelen, waarbij *waarborgen* gesteld worden, dat hij, die tot onder-officier bevorderd wordt, bekwaam is dit te zijn. Maar als die goede verordeningen van de zijde der bevoordeelden zelven zoo weinig worden op prijs gesteld, als zij er zich zoo weinig dankbaar voor betoonen, dan is het dikwerf zeer moeijelijk voor de bevelhebbers, om de discipline te handhaven, zonder lijfstraffen op te leggen, en is het er nog verre af, dat wij met den in het hoofd dezes aangehaalden schrijver kunnen zeggen;

»La discipline ancienne qui n'apparaissait qu'armée de fers, de garcettes ou de baillons, ne se montre maintenant qu'escortée de l'indulgence et de la pitié."

— De strijd over de handelsbelangen en met name over het beschermend tegenover het vrijhandelsstelsel zal spoedig zijne grootste hevigheid naar 't schijnt hebben beleefd. Het verdrag is trouwens geteekend; aan de goedkeuring van het Eng. Parlement wordt niet getwijfeld; waartoe zou men dus voortgaan tegen 't geen een feit is zich aan te kanten. Wat men nog verwachten kan is, dat hier en daar een adres of eene soort van protest te voorschijn komt, terwijl enkele organen het beginsel der bescherming zullen blijven voorstaan, waar het door de natie uit de ondervinding van lie verlede als verouderd zal worden erkend. — Intusschen blijft de zaak zelve van 't hoogste gewigt, en wij laten daarom hier volgen, wat wij er o. a. over in een binnenlandsch blad, de *T. Cour.*, vinden:

»Er is een tijd geweest, en wel in een nog niet zoo lang verleden tijdperk, waarin onder Christennatiën de noodlottige dwaling heerschte, dat het voordeel en de winst van de eene, noodwendig tegenover het nadeel en de schade der andere moest staan. Het hoogste doel der staatkunde kon daarbij geen ander zijn, dan zijne buren zooveel mogelijk te benadeelen, ten einde alzoo aan eigen ingezetenen zooveel grooter voordeelen te verzekeren. Onder allerlei benamingen en vormen, werd die vreesselijke leer den menschen verkondigd, ja, als noodzakelijk, heilzaam en wenschelijk voorgesteld. Nu eens heet zij de *handelsbalans*, waardoor elke natie zorgen moest, dat zij voor grooter waarde uitvoerde, dan zij van anderen ontving. Dan heet zij *bescherming* van den nationalen arbeid, door het heffen van hooge inkomende regten op alles, wat in den vreemde beter of goedkooper gemaakt kon worden. Soms deed zij zich voor onder de leus van *aanmoediging* der nationale nijverheid, door *premiën* op den uitvoer van sommige fabriekaten, waarbij eigenlijk door de regering ten koste van alle ingezetenen, aan sommigen een geschenk werd gedaan. Het is duidelijk tot welk een haat en vijandschap dit onder volken en regeringen aanleiding moest geven, en ontelbaar zijn dan ook de oorlogen, die om zoogenaamde handelsbelangen gevoerd zijn. Maar de staathuishoudkunde, uit de ondervinding geboren, verkondigt juist het omgekeerde, namelijk, dat het meeste voordeel van den een juist het meeste voordeel van den ander is; dat men de ruilingen tusschen personen en natiën geheel vrij en onbelemmerd moet laten, omdat dan ieder zich aan dien arbeid zal toewijden, die hem de meeste voordeelen aanbiedt. Deze leer predikt *eenheid van belangen* onder alle volken en deelen der wereld; zij doet de geheele menschheid beschouwen als de kinderen van één groot huisgezin, die voor eigen voordeel en levensonderhoud moeten werken, maar juist daardoor tevens tot voordeel hunner meest verwijderde natuurgenooten werkzaam zijn.

»De leer der handelsvrijheid is die van de toenemende verbreiding der beschaving, van den algemeenen vrede, van de toenemende verbroedering der natiën! Zoude zij niet eene krachtige bondgenoote van het Christendom zijn, en schijnt zij, in de hand der Goddelijke voorzienigheid, niet het groote middel te moeten wezen om de leer van *Christus* te brengen en ingang te doen vinden tot aan de einden der aarde?

»Mogt *Napoleon*, aan wien dezelfde Voorzienigheid een zoo gewigtige rol op het tooneel der wereld schijnt toevertrouwd te hebben, zich geroepen voelen, om met afstand van ijdelen oorlogsroem, de eeuwige beginselen, waarvan alle geluk van menschen en volken moet uitgaan, meer en meer te verwezenlijken. Dan zou hij zich een eerzuil stichten, niet slechts voor Frankrijk, maar voor alle volken! Dan zou het blijken, dat hij de waarheid sprak, toen hij zeide: *l'empire, c'est la paix!*"

Dat laatste wenschen wij zeer; te meer zelfs, nu het blijkt, dat de Italiaansche aangelegenheden nog voortdurend velerlei bezwaren blijven opleveren. In het Britsche Parlement is intusschen door lord *Granville* verklaard, dat de Eng. reg. niets wist van onderhandelingen door Frankrijk over de aanhechting van Savoije aan het keizerrijk aangeknoopt. Men mag dus veronderstellen, dat 't geen dienaangaande gezegd is, nog buiten de regeringskringen omgaat.

Overigens loopen er over Italië en wat met de Italiaansche zaak in betrekking staat zoo velerlei geruchten, en worden er zoo verschillende zienswijzen over de plannen van Frankrijk, Oostenrijk, Sardinië, Rome en Napels openbaar gemaakt, dat er de gemoederen werkelijk door in onrust komen. Uit dat oogpunt ware 't welligt te wenschen, dat graaf *Carour* met de aanhechting van Midden-Italië doortastte. De Sard. pers dringt daartoe met ijver aan, en men wil te Turijn, dat men dadelijk beginne met den prins *de Carignan* het goeverneur-generaalschap over Midden-Italië thans officiëel op te dragen. Emilia zou dan niet uitgesloten blijven en dadelijk in den vereenigings-maatregel begrepen worden. — Nu de Romagna bijna algemeen den

naam van Emilia heeft aangenomen, is het niet onaardig te herinneren, dat die naam komt van den konsul *Marcus Aemilius*, die 365 jaar na de stichting van Rome, de Liguriërs verslagen hebbende, een grooten weg liet daarstellen van Piacenza aan de Po over Parma, Mutina (Modena) naar Ariminium (Rimini). Een tweede Aemilische weg werd door *Aemilius Scaurus* van Pisa naar Luna Dertona gelegd; een derde liep van Ariminium naar Aquileja. Vervolgens is de streek, naar die wegen, herhaaldelijk Aemilia genaamd. Die naam is thans weder in 't leven geroepen. Opmerkelijk, dat zelfs groote wegen den naam aan landstreken kunnen geven; zoo belangrijk zijn echter wegen voor de algemeene ontwikkeling, dat zij in deze voor de rivieren bijna niet zouden behoeven achter te staan.

In Engeland komt de *reform*-kwestie weder te voorschijn. De ministerieele plannen zijn reeds bekend gemaakt. Geene burgten worden geschrapt, maar zij die twee Parlementsleden kozen, zullen er meerendeels voortaan slechts een kiezen. Een adres, aan lord *J. Russell* Woensdag voor de hervorming en de geheime stemming overhandigd, was met 10,000 handteekeningen voorzien. De minister heeft bij de overgave verklaard, dat de geheime stemming door de regering nog niet werd voorgesteld, maar dat zij streng op alle omkooping zou toezien. Bedektelijk gaf de minister daarbij te kennen, dat men om de regering te steunen eene agitatie ten voordeele der geheime stemming moest in 't leven roepen. Die raad schijnt opvolging te zullen vinden, en *meetings* daartoe worden reeds uitgeschreven.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Triest, Donderdag avond. Uit Konstantinopel wordt van den 21 gemeld, dat het papieren geld tot het einde van Maart zal worden ingetrokken, doch de Staat eene belasting van 10 pCt. op de huurwaarde zal heffen. De Turksche bank treedt 1 Junij 1860 in werking. Sir *Bulwer*, de Britsche gezant, heeft den Engelschen konsul te Rodosto in last gegeven de betrekkingen af te breken, wegens het voorgevallene met eenige onder bescherming van Engeland staande personen. *Ahmet-Wefik-Pacha*, de nieuwe gezant bij het Fransche hof, vertrekt tegen het einde van Januarij naar Parijs.

Turijn, Vrijdag. De heer *Massimo d' Azeglio* is benoemd tot goeverneur van Milaan.

De expeditie van het fregat Euridice naar de Chinesche zee, zal geen plaats hebben.

De heer *Buoncompagni* zal weldra naar Florence vertrekken. De heer *Ratazzi* is naar Nizza op reis gegaan.

Men verzekert dat eerdaags een min. van marine benoemd zal worden.

Bern, Vrijdag. Bij dekreet van den Bondsraad zijn de Fransche goudstukken toegelaten als wettelijke munt, terwijl er zilveren pasmunt zal geslagen worden.

Berlijn, Vrijdag. Het berigt van de Parijsche *Corr. Lith.*, als zou Pruissen reeds zijne toestemming hebben gegeven tot den afstand van Savoye aan Frankrijk, wordt in goed onderrigte kringen tegengesproken.

Londen, Vrijdag. In de zitting van het Hoogerhuis heeft lord *Granville*, in antwoord op de interpellatie van lord *Normanby*, gezegd, dat de regering niets wist van het bestaan van onderhandelingen tusschen Frankrijk en Piemont betreffende de aanhechting van Savoije en Nizza bij Frankrijk. Frankrijk tracht echter de inzigten van Engeland over dergelijke schikking te leeren kennen. Belagchelijk, zeide hij voorts, ware het, aan te nemen dat het gesloten handelsverdrag van invloed zou kunnen zijn op het vriendschappelijk maar vastberaden te kennen geven van Engelands inzigten over groote Europesche kwestiën.

In het Lagerhuis heeft lord *Jonh Russell*, in antwoord aan den heer *Griffith*, ontkend, dat 30,000 Franschen te Livorno verwacht worden. Hij gelooft niet dat het in de bedoeling der Fransche regering ligt, om door zulk een maatregel de vereeniging van Centraal Italië met Sardinië te beletten.

Parijs, Vrijdag. La Patrie spreekt het berigt tegen, dat in sommige departementen onlusten zouden zijn ontstaan. De keizer van Marokko is, naar men zegt, geneigd om over den vrede te onderhandelen, door bemiddeling van de vertegenwoordigers van vreemde mogendheden.

Marseille, Vrijdag. Te Toulon is dezen nacht een brand uitgebarsten. De brand begon in eene bakkerij bij het arsenaal, en dreigde noodlottige gevolgen te zullen hebben, doch de ijver der talrijke blusschers onder de leiding der autoriteiten deed de vlammen gelukkig kunnen stuiten.

Reuters Office maakt een berigt bekend uit Bombay, van 10. Januarij, volgens 't welk de Waghers zijn geslagen; de Engelschen hadden 56 dooden en gekwetsten. 12,000 Europeanen en 8000 Sepoys werden gereed gemaakt ter inscheping naar China.

— Z. M. heeft bij het korps ingen. van den waterstaat bevorderd: tot ingen. 1. kl. den ingen. 2. kl. *J. Dirks*; tot ingen. 2. kl. den adspir.-ingen. *T. Bleckmann*; tot adspir.-ingen. den surn. *E. Steuerwald*; aan den hoofd-ingen.-titul. *J. H. Docters van Leeuwen* eervol ontslag verleend, met pens., onder dankzegging voor zijne bewezene diensten, en hem tevens benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw; aan mr. *C. H. S. van Boelens*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van het koll. van regenten over het huis van arrest te Heerenveen, en tot lid van dat koll. benoemd mr. *H. R. Warmolts*, presid. der arrond.-regtbank te Heerenveen; — benoemd bij het wapen der inf., bij het 8. reg., tot kapt. 3. kl. den 1. luit. *J. H. Wichers*, van het instruktie-bataillon.

— De prins *v. Oranje*, die Dingsdag van Bordeaux te Parijs was teruggekeerd, heeft Caen en Cherbourg bezocht. Donderdag heeft Z. K. H. zich te Calais naar Dover ingescheept.

*— De regering heeft indertijd de berekeningen harer beambten omtrent de bruggen, in de verschillende spoorwegplannen opgenomen, niet aan de Tweede Kamer willen overleggen. Aan de Eerste Kamer heeft men die overlegging niet geweigerd. De heer *Stieltjes*, een even onafhankelijk als bekwaam ingenieur, die zich in de zaak der spoorwegen zoo verdienstelijk heeft gemaakt, heeft zich de moeite getroost, en heeft die berekeningen nagegaan. Hij is tot de treurige slotsom gekomen, dat die berekeningen zijn geschied met ongelijke maten, *zoodat de bruggen, door de regering voorgesteld en verdedigd veel te laag, die van de ontwerpen, welke de regering bestreed, te hoog zijn berekend.*

Die onverdedigbare handelwijze wordt door den heer *Stieltjes* in zijne nieuwe brochure, die wij zeer ter lezing aanbevelen, klaar en duidelijk uiteengezet. De ijzerberekening bij de bruggen te Rotterdam, Dordt en Moerdijk is 38,3 à 38,6 en bij de bruggen te Kuilenburg, Bommel en Empel 50! Dit verschil van het ijzer te berekenen maakt alleen voor de Moerdijkbrug een verschil van 14 *ton gouds!!* — Een brugpijler te Rotterdam van 5 el breedte en 16 el hoog, waarvan 5 el onder water, kost *f* 55,490; een gelijke pijler te Kuilenburg gelijke breedte maar slechts 10 el hoog, geheel op het drooge gebouwd kost *f* 65,000!!

Zulke uitkomsten durft eene regering aangeven om hare plannen te verdedigen! Hoe noemt een eerlijk Hollander dat, en hoe zou de heer *v. Bosse* als lid van de kamer dat vroeger genoemd hebben?

Volgens de berekening van den heer *Stieltjes*, en bij *gelijke* kostenberekening, zouden de bruggen kosten:

1°. De Moerdijk-brug 12 millioen in plaats van 8, of evenveel als de 3 bruggen, die in het gekoncentreerde stelsel noodig zijn.

2°. De Dordrechtsche-brug 2 millioen in plaats van 1.

3°. De Rotterdamsche-brug 4 millioen in plaats van 2.

De drie bruggen komen dan van 11 op 18 millioen.

De heer *Stieltjes* wijst verder op het onverantwoordelijke om millioenen schats te verspillen, en vraagt of het daarom te begrijpen is dat de regering voorstelt:

De drie bruggen te Moerdijk, Dordrecht en Rotterdam ad	18	mill.
Die te Arnhem, Nijmegen, Grave	8	»
Venlo	1	»
Sloebrug	2.6	»
De dam in de Ooster-Schelde	1	»
te zamen	30.6	mill.

terwijl bij aanneming van het gekoncentreerde stelsel dit bedrag wordt

	12	mill.
en voor 't Sloe en de afdamming	3.6	»
te zamen	15.5	mill.

't geen eene bezuiniging zou geven van 15 millioen subsidie, behalve kosten van onderhoud enz.

De heer *Stieltjes* komt tot de slotsom:

»1. Dat het onderzoek naar de kwestie der bruggen, wel verre van *afgeloopen* te zijn, thans eerst door de openlijke bekendmaking *aanvangt*.

»2. Dat de Tweede Kamer beslist heeft over zaken, die zij buiten de mogelijkheid is geweest te onderzoeken.

»3. Dat bij een gewoon proces welligt art. 382 van het Burg. Wetb. zou kunnen worden ingeroepen, daar de 8. alinea hier van toepassing kon zijn. Immers »men heeft stukken van beslissenden aard na het vonnis in handen bekomen, welke door toedoen van de wederpartij waren achtergehouden."

»*Waarom* die stukken zijn achtergehouden, zal welligt spoedig uit de diskussie blijken. Voor alsnog is die geheimhouding onverklaarbaar."

Wij laten op dit alles volgen, wat het *Purmerendsch Weekbl.* bevat:

»Dezer dagen was de zoon van den grooten Engelschen ingenieur *Stephenson* bezig met de verschillende rigtingen der spoorweglijnen na te gaan en de raming der kosten te berekenen. Bij het groote punt der overbrugging van de Zuiderlijn, sloeg hij, na het terrein opgenomen te hebben, en de berekeningen der regering te hebben nagezien, de handen verbaasd in elkander, en sprak de volgende merkwaardige woorden:

»Ik mag en zal niet zeggen dat het daarstellen van een rivier-overgang op dit punt *onmogelijk* is, want dan zou ik geen Engelschman of geen zoon van den grooten *Stephenson* zijn. Alles is *mogelijk* waar een onbepaalde toevloed van millioenen mogelijk is. Maar de ingenieur moet nog geboren worden, die op dit nadeelig terrein, met eenige zekerheid zal kunnen ramen wat de kosten zullen zijn!"

De ingenieur schijnt echter in Nederland reeds gevonden te zijn, want de opgaven der kosten zijn *naauwkeurig* medegedeeld, doch zóó naauwkeurig, dat men zich alleen op de rubriek ijzerwerk voor ongeveer ⅓ van den prijs heeft vergist! En die raming was toch waarlijk niet moeijelijk."

— Woensdag avond heeft dr. *v. Hoëvell* zijne voordragt *over den vrijen loontrekkenden arbeid op Java* in *Felix Meritis* te Amsterdam gehouden. Hij heeft alle belangstellenden uitgenoodigd, in eene vergadering, op den 2 Febr. te houden, zijne stellingen opentlijk te bestrijden.

*— Men weet dat in den zomer des jaars 1856 te Antwerpen gehouden is het 5. taal- en letterkundig kongres van letterkundigen uit Noord- en Zuid-Nederland. Op dit kongres werd bepaald dat het volgende in het jaar 1858 te 's Gravenhage zoude wezen. De oproeping uit die stad heeft echter geen plaats gehad. Doordrongen van het groote nut en het verheven doel, dat die kongressen hebben, en het leedwezen vernemende, dat men allerwegen over het niet voortgaan dier zaak koesterde, heeft het bestuur van het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, in zijne vergadering van den 23. dezer, besloten, de letterkundigen uit Belgie en Nederland uit te noodigen tot het bijwonen van het zesde Nederlandsche Taalkongres, dat in den loop van den aanstaanden zomer, op nader te bepalen tijd, te 's Hertogenbosch zal gehouden worden. Uit den boezem van het genootschap zijn tot leden der regelingskommissie benoemd mr. *T. J. E. van Zinnicq Bergmann*, dr. *M. J. Godefroi*, dr. *C. R. Hermans*, jhr. mr. *E. J. C. M. de Kuyper*, jhr. mr. *J. B. A. J. M. Verheijen* en mr. *J. Versfelt*, te 's Hertogenbosch, en ds. *H. M. C. van Oosterzee*, te Oirschot, welke kommissie tot haren president gekozen heeft den heer *Verheijen* en tot haren sekretaris den heer *Godefroi*, aan wien zij, welke aan dat kongres wenschen deel te nemen, zulks gelieven op te geven. Naar men uit goede bron verzekert, zal alles worden aangewend, om het den leden van het op te roepen kongres zoo aangenaam mogelijk tijdens hun verblijf te 's Hertogenbosch te maken.

— Thans is op den 8 Febr. de verg. der aandeelhouders van de Rijnsp. Maatsch. gesteld, waarin het exploitatie-kontrakt voor den weg van Gouda naar 's Hage en Scheveningen ter goedkeuring zal worden voorgelegd.

— De vergadering der inspekteurs van het lager onderwijs zal in het laatst van de maand Februarij e. k. een aanvang nemen. Men is het nog niet eens of die vergadering voor het publiek zal geopend zijn.

*— Gister is aan onze Hoogeschool tot dokter in de heelkunde bevorderd de heer *J. G. I. J. Mol*, med. dokt. te Naarden.

*— Uit Curaçao wordt ons, onder dagteekening van den 14. Dec. geschreven: »De ziekte onder de militairen duurt hier voort, en vordert dagelijks offers. Reeds velen zijn ten grave gedaald, en onder dezen de kapt. der artillerie *Abel*, de off. van gezondh. *Lockhorst*, de majoor *Seijffaert*, enz. Den 12. is ook eene der zusters van liefdadigheid bezweken.

»De Vesuvius, die onlangs uit Europa alhier aankwam, is naar het eiland Bonaire gestevend, om aldaar ten anker te blijven, zoolang de geele koorts hier voortduurt. Dat schip is niet eens in de haven gekomen. Spoedig wordt hier de Heldin verwacht, met troepen. Om deze manschap te sparen, zal dat vaartuig ook niet binnen vallen, maar in de Caracasbaai gaan liggen, om de manschappen aldaar te doen debarkeren. Voor den op dat vaartuig zich bevindenden luit. *Seyffaert* zal de aankomst meer dan treurig zijn, daar hij zijn vader mist en hij zijne verdere betrekkingen allen aan de ziekte lijdende zal ontmoeten."

*— Uit Almelo schrijft men ons het volgende: »Veel gerucht is er onlangs in de dagbladen gemaakt over onzen Napoleontieschen Burgemeester, die de censuur alhier wilde invoeren, en die men dus algemeen eene kastijding waardig keurde. Wij hebben hier om dat berigt gelagchen, en ik houd het er voor, dat zelfs de briefschrijver in 't *Handbl.*, die oorzaak van het harde oordeel over den burgervader was, zelfs zal hebben moeten bekennen, dat men te dien aanzien te verre is gegaan. Ik heb lang gewacht om het publiek nader in te lichten, daar ik meende, dat men den *moedigen* uitgever van ons *Twentsch-Courantje*, die wist, dat alles bezijden de waarheid was, toch eerst den tijd moest laten de verkeerde opvatting te herstellen. De man zweeg, en veegde het zweet van zijn geteisterd hoofd; nu kan dus een ander spreken. Wat was de zaak? Het dagelijksch Bestuur heeft zich niet het minst met de kwestie gemengd, maar de uitgever, een man vol doorzigt, was voor een paar dagen uit de stad, en in dien tijd komt het eerste art. in kwestie, over den verkoop der Hagen, in zijn blad. Bij zijn wederkeeren ontdekt hij terstond, dat dit schrijven den Raad en het dagel. Bestuur moet kwetsen, en hij weigert he

vervolg op te nemen. Later, na deze moedige daad, rukt hij naar den Burgem., om deze zijn wedervaren en zijn onschuld te kennen te geven, doch deze, wel verre van woedend te zijn over het gebeurde, iets wat de uitgever stellig gedacht had, heeft hem beleefd ontvangen en hem gezegd, dat hij gerust alles kon opnemen, wat hij goed dacht. Dat kon een valstrik wezen, meende de uitgever, en hij weigerde dus de opname van het vervolg, waardoor de redakteur, niet kunnende vermoeden, dat de vrees voor vermindering van zijne kalandisie alleen de drijfveer des uitgevers was, de beide artt. in het *Handbl.* schreef. Er is dus noch kwestie van verbod, noch van censuur geweest; alleen moet men den uitgever alles wijten, die door zijne *moedige* weigering zooveel *éclat* heeft gegeven aan eene anders niets beteekenende zaak, en bovendien de oorzaak was, dat men den geachten Burgervader onzer gemeente met een naam bestempelde, die hem, gelijk wij hier allen gelukkig weten, niet toekomt."

*— Sedert onlangs de belasting op de honden te Meppel is afgeschaft, is het getal honden zoo verbazend toegenomen, dat het bestuur voor eenige dagen desaangaande maatregelen heeft genomen; men zal weder eene belasting op de honden invoeren, om het getal te doen verminderen. Niet alleen zal een geldelijk voordeel daaruit rijzen, maar ook andere maatregelen zullen te gelijk worden voorgeschreven; o. a. zullen honden van een muilkorf moeten voorzien zijn, na tien ure des avonds zullen zij zich niet zonder geleider op straat mogen bevinden, enz. Er zijn lieden en wel uit den behoeftigen stand, die niet minder dan een 3 à 6 tal honden houden.

— Te Assen tracht men eene gasfabriek op te rigten.

*— Morgen avond zal de preekbeurt in de Evang. Luthersche kerk worden vervuld door den heer *D. J. Andrea*, kand.

— Te Hoorn is het volgende 12tal gemaakt: Ds. *v. Dorp*, *Homan*, *Koch*, *Mosselmans*, *Oudegeest*, *Pantekoek*, *Ruitenschild*, *Stam*, *v. Tricht*, *v. Voorthuizen*, *v. Westhreene* en *Zeeman*.

— Men verneemt uit Gorinchem, dat ds. *A. de Pecker*, van Waddinxveen, het beroep heeft aangenomen.

— Te Giessen Nieuwkerk gingen de burgemeester en onderwijzer tegen ½11 ure langs de Ger. kerk, waarin zij licht zagen; men begaf zich naar binnen, maar 't licht werd uitgeblazen; men bezette spoedig alle deuren, maar vond niets; alvorens er licht was, was de dief langs een touw door het uitgesneden raam gevlugt. Het diakonie geldkistje vond men opengebroken en het geld in een zakje er naast.

— Te Hoorn werkt de paalworm zoo ernstig, dat er volgens 't *Hand.* 700 palen van den Drechterlandschen dijk zijn weggeslagen, en palen, die pas voor drie jaren zijn gesteld, reeds herstel behoeven.

— Te Kampen is de boot op Hull door een lek onder water geraakt. De lading is bedorven en 24 vette varkens zijn omgekomen.

— Te Parijs wordt een gesticht en keurig park voor 8,000 arbeiders en arbeidsters ingerigt voor hen, aan wie geneesheeren voor hunne gezondheid een kort verblijf buiten aanraden.

— Te Driel zijn twee huizen met den inboedel afgebrand.

— De *Amst. Ct.* meldt, in zijne fransche korrespondentie, dat het uit het onderzoek, door den bisschop van Tarbes opzettelijk daartoe ingesteld, is gebleken, dat de verschijning der Heilige Maagd aan een meisje te Lourdes slechts eene goochelarij was. Het meisje zou voor de zaak in een klooster zijn afgerigt, en haar spel goed gespeeld hebben. De bron van Lourdes hoopte men tot eene winstgevende geheiligde bron te maken, waaruit de geestelijkheid duizenden 's jaars zou kunnen trekken. Die spekulatie is echter mislukt.

— Te Weenen is een heer dood in zijn bed gevonden, die onder het lezen in slaap was gevallen; de moderateurlamp was van zelve uitgegaan, maar had zooveel kooloxydegas ontwikkeld, dat de slapende gestikt was.

— In het Antwerpsche dagblad *de Grondwet* leest men het volgende: »Eene Amerikaansche gazet vertelt, dat er op de kust van Nabant een walvisch door den storm is op 't strand geslagen en blijven liggen. Men heeft het zeemonster afgemaakt, om den traan en de baarden er van te verkoopen. In zijn buik vond men een paar laarzen, gemerkt J. Die laarzen waren van een zeer ouderwetsch maaksel en men verliest zich in gissingen hoe of stevels, die blijkbaar tot eene andere eeuw behooren, in den buik van den walvisch mogen gesukkeld zijn, te meer daar er geen volk op de wereld bekend is, dat zulk maaksel van laarzen draagt. Eindelijk heeft eene geleerde gevonden, dat het merk J. genoeg bewees, dat het de laarzen van *Jonas* waren, die, na 3 dagen in den walvisch gezeten te hebben, het goed vond van op zijn sokken te deserteren, om geen gerucht in de keel van zijnen opslokker te maken."

WATERHOOGTE.

Arnhem, 27 *Jan.*, 3,19 El. + AP. 10,14. Gew. 25 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 25. Jan. 13 voet 8 duim; 13 voet Rijnl.

NAPELS, 21 Januarij.

De toestand alhier is volstrekt niet verbeterd. Koncessiën, hervormingen, verbeteringen blijven hier ijdele klanken. De zaken worden geleid door de koninginmoeder en graaf *Ludolf*, den Oostenrijkschen gezant, beiden getrouwelijk bijgestaan door *Gallo*, een fanatiek, die het ideaal van politiek ziet in de bekrompenste wetten van het kloosterleven, *Latour*, de man van militaire tucht, en *Troja*, die in een reuk van heiligheid wil staan, volgens zijn zeggen konferentiën met de heilige maagd heeft gehad, en Napels buiten alle aanraking met de wereld en de beschaving wil houden, om de godsdienst er zuiver te bewaren. De arrestatiën blijven steeds toenemende en dezer dagen heeft men zelfs priesters in hechtenis genomen, die zich niet aan den kruistogt tegen Italië en Frankrijk wilden aansluiten. Niettegenstaande men echter hier zoo zonderling huis houdt, ziet men toch de bestaande gevaren niet over het hoofd; men houdt zelfs talrijke ministerraden, waarin enkele mannen van koncessiën spreken, en misschien iets in dien zin hadden uitgerigt, zoo niet *Filangieri* zich er weêr met hand en tand tegen verzet had. Deze is nu bekend en het zal hem niet meer baten, of hij nu en dan, als kon hij zich met den loop van zaken niet vereenigen en om den schijn aan te nemen liberale beginselen voor te staan, het gerucht uitstrooit zijn ontslag te hebben aangeboden.

FLORENCE, 25 Januarij.

De regering heeft de drie volgende besluiten uitgevaardigd:

Het eerste kondigt de Sardinische grondwet aan.

Het tweede schrijft de formering der kieslijsten voor, naar de Sardinische grondregelen.

Het derde bepaalt het getal afgevaardigden, die Toskane naar het Italiaansche parlement zal zenden op 87.

TURIJN, 24 Januarij.

Uit Rome wordt gemeld, dat de Paus het met het heilig kollegie niet zeer eens is. De brief van keizer *Napoleon* moet hem wat gedweeër gemaakt hebben, terwijl de kardinalen even verstokt blijven.

De studenten van Turijn, Genua en Pavia zullen eerstdaags eene feestelijke verbroedering vieren met die van Bologna. De regering heeft hare ondersteuning en medewerking voor het feest toegezegd.

Men zegt, dat de heer *Massimo d'Azeglio* tot goeverneur van Milaan zal benoemd worden.

Overal in Italië heeft de bevolking hare vreugde over de wederoptreding van *de Cavour* betoond.

Als een bewijs hoe de stemming der gemoederen te Venetië is, waar de schouwburgen thans bijna geheel gesloten zijn, wordt 't volgende medegedeeld:

Dezer dagen werd in een der schouwburgen te Venetië aan eene danseres eene ruiker toegeworpen, waarin de drie kleuren der Italiaansche onafhankelijkheid, rood, wit en groen, vereenigd waren; zij nam den ruiker en kuste dien. De policie liet haar ontbieden, en gelastte haar in het vervolg de ruikers, die haar op het tooneel werden toegeworpen, met de voeten te vertreden. Voor het publiek bleef dat bevel niet onbekend, en den volgenden avond wierp men aan de danseres een ruiker toe met de Oostenrijksche kleuren, geel en zwart. Getrouw aan den ontvangen last, vertrapte de priesteres van *Terpsichore* het haar geschonken huldebewijs, en toen zij dit deed, weêrgalmde de zaal van handgeklap, bravo-geroep en toejuichingen, waaraan geen einde scheen te komen.

WEENEN, 25 Januarij.

Met de Engelsche troonrede is men hier niet tevreden, vooral niet, omdat er niet meer in gesproken wordt over de regten door de verdragen erkend en zij het niet-interventie-beginsel huldigt.

De tolontvangsten van 1 Jan. tot 30 Nov. 1859 hebben 6,419,675 fl minder opgebragt dan in 1858.

De stedelijke regering van Leipzig heeft het verkoopen van zekere katoenen groenen stoffen, die doorgaans voor balkleederen gebruikt worden, tarletans, die met zoogenaamd Schweinfurter groen zijn geverwd, op straf van 50 th. boete en gevangenis, verboden.

De Duitsche bladen maken gewag van een besluit van den vorst van Servië, dat den 14. dezer maand bij tromslag te Belgrado moet afgekondigd zijn, en waarbij de ingezetenen worden vermaand zich te onthouden van gesprekken over de politiek, van het beoordeelen der regeringsmaatregelen, van het berispen der organen van het uitvoerend bewind en van het maken van aanmerkingen op 's vorsten bevelen. Wie in strijd met deze bepaling handelt, wordt in hechtenis genomen en zwaar gestraft. De zonderbaarheid van dit berigt doet bijna aan de waarheid twijfelen.

— 27 *Jan.* Met. 5 pCt. 71.80; Nat. 70.—; Bank 865.—; Noord-Bahn akt. 200.—; Credit Anst. 201.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 279.—; Lomb. Venet. 164; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 13.45; G. 34.—.

BERLIJN, 25 Januarij.

De *N. Pr. Ztg.* zegt, van goed ingelichte zijde te weten, dat reeds in Oktober ll. een formeel verdrag over den afstand van Savoye en Nizza tusschen Frankrijk en Sardinië gesloten is. Hetzelfde blad heeft vroeger gezegd, dat die overeenkomst reeds in Januarij 1859 getroffen was.

De prins-regent, de prinses van Pruissen en de overige prinsen van het koninklijk huis hebben gisteren een koncert bij den Engelschen gezant bijgewoond.

Naar men verneemt, heeft de heer *Stachowski*, een rijk grondeigenaar, tevens voorzitter van het kriminele geregtshof te Mohilew, de boerinnen zijne lijfeigenen bij den vruchtenoogst van muilkorven voorzien, om haar te beletten, onder het inzamelen te eten. Zulke maatregelen ontbreken nog, om in de boeren-kwestie de gemoederen in Rusland nog meer aan het gisten te brengen.

Te Kopenhagen wordt elken morgen op de muren het volgend programma gevonden: »Weg met de gravin! — weg met de ministers! — Inlijving van Sleeswijk!" en eventueel, voor het geval aan deze eischen niet wordt toegegeven: »Weg ook met den Koning!"

PARIJS, 26 Januarij.

Gisteren heeft er weder een groot bal ter Tuileriën plaats gehad. De keizer en keizerin hebben niet gedanst.

De minister *Rouher* heeft tot de kamers van koophandel eene cirkulaire gerigt, waarin de beginselen die den grondslag van het met Engeland gesloten verdrag uitmaken worden blootgelegd en gewezen wordt op de voordeelen die daaruit moeten volgen. De agitatie tegen de vrijhandelsbeginselen houdt wel is waar aan, maar velen zijn er ook die, bij nader inzien, ze toch nog zoo kwaad niet vinden als in het eerst, o. a. de president der kamer van koophandel te Rijssel.

Naar men zegt, zal ons bezettingsleger in Italië met 60 à 80000 man vermeerderd worden.

De keizer is, zegt men, voornemens, eene wijziging in het belastingstelsel te maken, en de *income-tax* in te voeren.

De Toskaansche regering, die te Londen geld had laten slaan met de beeltenis van *Victor Emmanuel* heeft plotseling de uitgifte daarvan gestaakt.

Ten gevolge van de verpligting, die de *Constitut.* voor 150,000 fr. had op zich genomen, om het beschermend stelsel in bescherming te nemen, is er sprake van, eene wet in 't leven te roepen, om dergelijke praktijken te straffen. Men zou de dagbladschrijvers als eene soort van ambtenaren onder een bepaalden raad van bestuur brengen.

De heer *Lemoinne* heeft het artikel van den heer *de Sacy*, waarin zijn schrijven over het pauselijk gezag bestreden wordt, beantwoord. Zijn artikel bevat echter geene nieuwe argumenten.

Door enkele bladen over dit verschil van gevoelen der leden van de redaktie aangevallen, antwoordt het *J. des Déb.*, dat dat niet te verwonderen is, als eerlijke schrijvers zich verbinden aan een blad. Meer verbazend is het te achten, dat eene geheele redaktie, gelijk die van regeringsbladen, met eene zekerheid en gemakkelijkheid van meening veranderen, als eene manoeuvrerend regement, alleen omdat de regering eene andere rigting ingaat.

De heer *Thiers* wordt belegerd met verzoeken tot het schrijven eener verdediging van het beschermend stelsel.

Omtrent den toestand der hertogin *Stephanie* van Baden moeten zeer onrustbarende geruchten zijn ontvangen.

In het arrondissement Céret heeft ten gevolge van de onregtvaardigheid eens vaders een broedermoord en een zelfmoord plaats gehad. De vader wilde namelijk zijne pachthoeve onder zijne zonen verdeelen, maar had, nadat daartoe een plan van splitsing was opgemaakt, waarbij de oudste zoon behalve een gelijk deel als de anderen, nog een vierde van den geheelen eigendom zou ontvangen, dat afgekeurd en bij kontrakt tegen eene uitermate lage huur en voor een groot aantal jaren de hoeve aan zijn oudsten zoon verhuurd. Toen de anderen te huis kwamen werd hun dit berigt en tevens verboden voortaan de hand aan iets te slaan wat tot de hoeve behoorde. Een der broeders heeft daarop eerst den bevoordeelde en daarna zich zelven doodgeschoten. Het voorval heeft natuurlijk in den ganschen omtrek veel sensatie gemaakt, en te meer, omdat het in die streken nog al gewoonte is, dat de ouders hunne oudste zoons ten nadeele der andere kinderen bevoordeelen.

— 27 *Jan.* Rente op tijd 3 pCt. 68.50; Fr.-Oost. Spw. 520; Sp. 3 pCt. 43¼, 1¾ pCt. —.

MARSEILLE, 26 Januarij.

Uit Konstantinopel wordt nog gemeld, dat sir *Bulwer* den Engelschen konsul te Rodosto gelast heeft, zijne officieele betrekkingen met de overheden af te breken, naar aanleiding van een geschil omtrent de bescherming zijner landgenooten.

Amet Wefik Pacha, Turksch gezant bij het Fransche hof, zal tegen het einde dezer maand naar Parijs vertrekken.

ADVERTENTIËN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER*, M. VAN ZIJST, geb. VEENMAN.
27 Januarij 1860.

*** Heden ontsliep, tot mijne diepe droefheid, bij de bevalling van een' dooden Zoon, mijne onvergetelijke Echtgenoote, JACOBA MARIA BRUNTING, in den ouderdom van 40 jaren, mij uit eene hoogst gelukkige echtvereeniging van ruim 12 jaren, 6 kinderen nalatende, voor wie zij eene ware Moeder was.

E. W. VAN SCHERMBEEK.

Utrecht, 14 Januarij, 1860.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Uithoofde van buitenlandsche betrekkingen is deze nu eerst geplaatst kunnen worden.

DOCTRINA. *CHOORSTRAAT.*

Alle dagen

SOIRÉE MUSICALE,

*** Opéretten, Chansonnetten, Romances, Air's d'opera, Duetten, Solo's en *Komieke Voordragten.*

Aanvang des avonds ten 7 uur.

Heden avond eerste debut

van den grooten *Comique Kirelgéne* van *Parijs*, en derde debutvoorstelling van PAULA WEDDERINI, pr. Soubrette van het Vaudeville Theater te Berlijn, en Mad. DE GROOT-BAUMGARTE. Pianiste.

Dagelijks een nieuw programma.

De ondergeteekende verzoekt aan het geëerde publiek beleefdelijk verschooning, voor de teleurstelling op eergisteren, en gisteren avond ondervonden, wegens de **niet optreding** van de vroegere geannonceerde Comique Mr. en Mevr. *Breitsprecher*, daar genoemde Heer niet op den bepaalden tijd is aangekomen.

Middelerwijl heeft hij dadelijk alle moeite aangewend en is het hem gelukt een andere en nog betere te engageren, namentlijk de bekende **Kirelgéne** van Parijs, waarvoor hij bij deze de vrijheid neemt, het geachte publiek tot een druk bezoek uit te noodigen.

G. DE BOER.

HAAGSCHE KOFFIJHUIS.

*** **Heden en Zondagavond**

SOIRÉE MUSICALE.

Aanvang ten 8 ure. F. C. BAKKER.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag den 4. Februarij 1860, des namiddags ten één ure, ten stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

„Het leggen van overdekte kanalen buiten de Tolsteeg."

Het bestek ligt ter inzage aan Stadstimmerhuis achter Klarenburg; aanwijzing zal plaats hebben op Maandag den 30. Januarij 1860, des voormiddags ten negen ure.

Utrecht, 24 Januarij 1860.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

HOUTVERKOOPING.

De Notaris van HEIJST, gevestigd te Wijk bij Duurstede, zal op Dingsdag den 31. Januarij 1860, te beginnen des morgens ten 9 ure precies, op de Ridder-Hofstad *Moersbergen* onder Doorn, publiek verkoopen:

Eene groote partij **Timmer-** en **Brandhout**, bestaande in **Deksparren, Boonstaken, Rekhouten, Eikenboomen**, geschikt voor palen, **Eiken, Beuken, Elzen, Barken** en **Sparren Takkenbossen, Brandhout** en **Snoeiling**, alsmede een **Eikenwal** om te eeken of zwart te bakken.

*** **Te HUUR**, 1 Mei of vroeger te aanvaarden, een net en nieuw betimmerd HUIS, met twee behangen benedenkamers, groote alcoof, keuken, kelder, kasten, en twee bovenslaapkamertjes, ruime zolder, en afgesloten tuin op het aangename dorp de Bildt; franco te bevragen bij H. PASTUNINK, mr. Timmerman bij de Bildt.

TE HUUR MET 1° MEI 1860,

*** een zeer net en logeabel HUIS, geschikt voor eene kleine familie, gelegen op het beste gedeelte der Nieuwe Gracht. *Franco* te bevragen bij H. DE LEUR, Mr. Kamerbehanger, in de Korte Nieuwstraat.

*** **Men vraagt te Huur** een net klein HUIS of BOVENHUIS, voor een fatsoenlijk klein gezin, tegen 1 Mei. Adres met franco brieven aan het bureau dezer Courant onder lett. M.

*** **Bij J. v. AALST, Steenweg D. 428.** is, wegens opruiming, te bekomen $\frac{4}{4}$ **Amersfoort** 20 els à 2,50. $\frac{5}{4}$ idem 3,25, **Haarlemmer** de el 14 ct., **Katoen Servetgoed** de el 15 ct., **Garen Servetgoed** de el $22\frac{1}{2}$ ct., 2 els **Tafellaken** $\frac{8}{4}$ breed à 1,20, $2\frac{1}{2}$ els id. 1,50, 3 els id. 1,80, 12 **Linnen Servet-** en id. **Tafellakens** 7,50, **Graslinnen** 14 ct., breed **Katoen Linnen** 18 ct., breed **Half Linnen** 23 ct., **Linnen Vries Bont** 20 ct., **Beddenbont** 15 ct., $\frac{5}{4}$ wit **Katoen** 10 ct., $\frac{5}{4}$ **Madapolan** 18 ct., **Broekstof** 25 ct., 12 groote **Halflinnen Zakdoeken** 1,60, fijn **Luster** 25 ct., $\frac{7}{4}$ **Neteldoek** 14 ct., **ruw Katoen** 09 ct. en hooger.

*** Eene DAME, buiten wonende in de nabijheid van den Rhijn Spoorweg, verlangt eene fatsoenlijke **Dienstbode** van de P. G., tusschen de 30 en 40 jaren, allezins bekwaam, om met de Wasch om te gaan, goed kunnende Strijken, Naaijen en Stoppen, benevens eenig Huiswerk verrigten. Adres onder de letters N. N. met franco brieven en duidelijke opgaaf waar goede getuigen te verkrijgen zijn, bij den Boekhandelaar J. W. EVERSZ, te Zeijst.

*** **Men vraagt** te Utrecht, tegen 1° Maart in een klein gezin eene knappe, eerlijke DIENSTBODE, als meid alleen. — Geene familie in de stad en goede getuigen. — Adres in persoon of met portvrije briefjes, onder letter S. aan 't bureau der Utrechtsche Courant.

OUD-CARTAGENA.

*** Even als vele oudheden, is ook deze oude Spaansche stad in vergetelheid gezonken om voor vele nieuwigheden des tijds plaats te maken, en welligt zoude men, althans hier te Lande, liefst wat Spaansch is vergeten, of ten minste er niets van willen hooren. En toch is het niet zoo, het is als of de bergen van oud Cartagena eene schadeloosstelling aan het Nederlandsche Volk hebben willen brengen, voor het leed aan de Vaderen berokkend, het is als of zij willen zeggen: neem dit kleinood aan als een bewijs van berouw, en laten wij, die het niet behoeven, toch niet spotten met de HAAROLIJ, die de Bergen van Oud-Cartagena ons schenkt. Want het is voor den belanghebbende niet zoo gering te achten, een middel te hebben gevonden, dat de Haren vastzet, dezelve voedt en onderhoudt; want het is het zigtbaar sieraad van den mensch. Niets ontsiert, zelfs met niets spot men meer als met een jeugdigen kalen kruin. Koopt het middel en gebruikt het even als gewone Pomade, ook gij die het niet direct behoeft, en gij zult in ouderdom van dagen hare deugd nog roemen. De prijs is 60 Cts. per Fleschje, verkrijgbaar bij **A. BREETVELT** Az. te Delft, en verder bij

A. J. v. d. Berkhof, Utrecht.	Gebr. van Dijk, Baarn.
M. J. C. Ham, idem.	L. Sakkers, Vianen.
Philip Meijers, Amersfoort.	A. Schravendijk, Hilversum.
Gebr. van Dijk, Soest.	En verder alom.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een zeker middel voor *waterzucht.* D... K....., te Zaandam, was sedert 15 maanden zoo sterk lijdende aan waterzucht, dat het water door de poriën der huid drong en hij drie maal daags zich van schoone windels meest voorzien. Telkens wanneer zijn geneesheer hem bezocht, dacht hij hem misschien dood te vinden, en alle zijne vrienden wanhoopten op zijn herstel. Zijne zuster echter, welke zelve bevorens veel baat bij de pillen van *Holloway* had ondervonden, raadde hem, ook dezelve te beproeven. Tot zijn geluk volgde hij dien raad, want in weinig weken tijds begon zijn toestand zich te verbeteren en thans geniet hij weder de beste gezondheid. Deze pillen werken uitmuntend in gevallen van leverkwalen en galziekte.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt, Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50. *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddepôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'setablissement.

*** Bij C. VAN DER POST JR. komt van de pers:

RÉPERTOIRE FRANÇAIS-HOLLANDAIS,

contenant plus de 12,000 Mots accompagnés d'entretiens familiers, de termes usuels, et d'un glossaire de la prononciation.

Ouvrage destiné aux personnes qui veulent faire de rapides progrès dans la langue française;

PAR

GEORGE VERENET.

Heeren Onderwijzers kunnen zich over dit boekje des te meer verheugen, daar de kieschheid bij de bewerking wel degelijk is in aanmerking genomen, iets dat wel eens over het hoofd gezien wordt. Ook dient hier opgemerkt te worden, dat dit net uitgevoerde boekje een klein *glossarium* bevat van de uitspraak der meeste woorden, waardoor de leerling in staat gesteld wordt, zich aan eene betere uitspraak te gewennen, iets wat in ons land dikmaals nog al te wenschen overlaat.

*** A. J. VAN HUFFEL, Boekh. te Utrecht, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld,

ROME's kracht en zwakheid.

Herinneringen uit Rome,

door **J. J. VAN VOLLENHOVEN.**

Prijs *f* 1,00.

De uitgave geschiedt ten voordeele der Evangelische Maatschappij.

MARKTBERIGTEN.

AMERSFOORT, 27 Januarij.

Tarwe van *f* 8.25 tot *f* 9.25. Rogge van *f* 6.25 tot *f* 6.70. Boekweit van *f* 6.25 tot *f* 7.00. Aardappelen van *f* 1.90 tot *f* 2.25 het mud. Hoendereijeren van *f* 2.20 tot *f* 2.50 de 100 stuks. Boter van *f* 0.90 tot *f* 1.03 het Ned. pond.

AMSTERDAM, 27 Januarij.

Granen. Tarwe in een doen; 130 ℔ bonte Poolsche *f* 316; 130 ℔ mindere dito *f* 308. Ongedr. Rogge bij partij niet lager, gedr. bij gerijf als voren; 126 ℔ Pruiss. *f* 215 bij partij; 116 ℔ Petersb. *f* 180; op levering in April *f* 185; Julij *f* 188. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel. Tegen Maandag 30 dezer wegens zeeschade in publieke veiling 88 last Gallatz Rogge *f* 120, *f* 122.

DORDRECHT, 26 Januarij.

Tarwe, jarige Zeeuws. en Inl. *f* 9.50 à *f* 10.20; nieuwe dito *f* 6.60 à *f* 8.40; Zomer dito *f* 7 à *f* 8. Rogge, nieuwe Zeeuwsche en Inl. *f* 6.30 à *f* 7. Garst, nieuwe Zeeuws. en Vlaams. Winter *f* 4.40 à *f* 5.80; dito Zomer *f* 4.40 à *f* 5.40. Spelt *f* 2.50 à *f* 3.20. Haver, Inlands. Voeder nieuwe *f* 2 à *f* 3; Dikke dito *f* 3 à *f* 4. Boekweit, Kl. Brab. nieuwe *f* 196.

Er was een matige aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe, hoofdzakelijk bestaande uit middelbare kwaliteiten, welke tot vorige prijzen aan verzending en consumptie zijn opgeruimd, dewijl puike soorten genegene koopers vonden tot ruim vorige weekprijzen; Zomer dito werd schaarsch aangevoerd, genoteerde prijzen waardig. Rogge is zonder merkbare prijsverandering bij gerieven geplaatst; 116 ℔ Arch. is bij gerieven à *f* 180 gedaan. Winter- en Zomer-Gerst prijshoudend. Spel in een doen. Haver zonder verandering. Boekweit weinig ter markt, Noord-Brab. is à *f* 196 verkocht.

ARNHEM, 27 Januarij.

Oude Weit van *f* 9.75 tot *f* 11.40. Nieuwe Weit van *f* 8.70 tot *f* 10.80. Rogge van *f* 7.00 tot *f* 7.40. Boekweit van *f* 6.15 tot *f* 6.70. Garst van *f* 5.25 tot *f* 6.00. Zware Haver van *f* 4.50 tot *f* 5.00. Ligte Haver van *f* 3.00 tot *f* 3.15. Paardenboonen van *f* 0.00 tot *f* 0.00. Aardappelen van *f* 2.30 tot *f* 3.10. Boter per Ned. pond van *f* 0.92 *f* 1.05.

SCHIEDAM, 26 Januarij.

MOUTWIJN,	per Ned. Vat zonder fust	*f* 13.25.
JENEVER,	„ „ „ „ „	- 18.75.
AMST. PROEF,	„ „ „ „ „	- 20.00.

Alles zonder de belasting.

SPOELING, per Ketel . . . . - 1.10.

STRAAT-VERLICHTING.

J.-F.	Gaz-verlichting.		Olie-verlichting.	
	Aansteken.	Blusschen.	Aansteken.	Blusschen.
29	5 uur.	6 uur.	5 uur.	6 uur.
30	5 „	6 „	5 „	6 „
31	5 „	6 „	5 „	6 „
1	6 „	5 „	$5\frac{1}{2}$ „	5 „
2	6 „	5 „	6 „	5 „
3	7 „	5 „	7 „	5 „
4	9 „	5 „	9 „	5 „

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
			N ℞.						
27	2	sw.	9.0	742.83	46.0	+ 8.1	0.85	0.2	Zw. bewolkt.
	10	nnw.	8.0	49.71	38.3	+ 4.5	0.81	1.4	Bijna helder.
28	8	nw	1.0	59.07	34.9	- 1.4	0.89	0.4 s	Bewolkt.

AMSTERDAM 27 Januarij 1860

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{13}{16}$	$64\frac{15}{16}$	$64\frac{7}{8}$
dito dito	3	„	77		
dito dito	4	„	$98\frac{15}{16}$	99	
Oost-Indische Leening	4	„	$98\frac{1}{8}$	$98\frac{1}{4}$	
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$	„	126		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	52	$52\frac{1}{8}$	
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$	pCt.	33	$33\frac{1}{8}$	$33\frac{1}{16}$
Obligation	3	„	$44\frac{1}{8}$		
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	43	$43\frac{1}{16}$	43
Amortisable			$11\frac{1}{16}$	$11\frac{1}{8}$	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$43\frac{3}{4}$		
dito 1856/59 .	3	„	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{3}{8}$	$42\frac{1}{4}$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C*°.	5	„	$104\frac{1}{2}$		
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	$102\frac{3}{8}$		
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$85\frac{3}{4}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	$80\frac{5}{8}$		
Certifik. 5e Serie . . .	5	„	$90\frac{5}{8}$		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	$100\frac{1}{8}$		
dito Adm. te Londen	3	„	$63\frac{5}{16}$	$63\frac{3}{8}$	
Certifik. van Assign. .	6	„	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{3}{4}$	
Volgef. Spw.—Aand.			$215\frac{1}{2}$	$216\frac{1}{4}$	$215\frac{1}{2}$
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$157\frac{1}{2}$		
Obligatiën	4	pCt.	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{1}{4}$
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	$102\frac{3}{4}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C*°.	5	pCt.	$59\frac{3}{4}$		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$49\frac{1}{8}$	$49\frac{5}{8}$	$49\frac{1}{2}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$26\frac{3}{4}$	27	27
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	$69\frac{1}{2}$	70	$69\frac{3}{4}$
dito dito Nat. 1854. .	5	„	$54\frac{5}{8}$	$55\frac{3}{16}$	$54\frac{7}{8}$
Bankaktiën			737		
Aand. 1854.	$3\frac{1}{2}$	„	250	$252\frac{1}{2}$	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	$99\frac{1}{2}$		
AMERIKA.					
Venez. Oblig.	3	„	$25\frac{3}{16}$	$25\frac{1}{4}$	
dito dito	$1\frac{1}{2}$	„	$13\frac{7}{16}$		
Mexiko, Obl.	3	„	$20\frac{1}{2}$	$20\frac{11}{16}$	
N-.Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	$80\frac{3}{4}$	$80\frac{7}{8}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.